

Vergaderjaar 2011–2012

27 858

Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 113

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juli 2012

Met deze brief informeer ik u over de vondst van een aantasting door de Aziatische boktor (*Anoplophora glabripennis*) in een boom in een woonwijk in Winterswijk. De Aziatische boktor is een quarantaine-organisme dat in Richtlijn 2000/29/EG1 (verder: Fytorichtlijn) is ingedeeld in de hoogste risicocategorie (bijlage I,A,I). Deze boktor kan aanzienlijke schade aanrichten aan loofbomen en struiken en vormt daarmee een grote bedreiging voor de groene ruimte. Daarnaast vormt de boktor een risico voor de teelt en handel in boomkwekerijproducten. Op grond van de Fytorichtlijn bestaat de verplichting om bij een vondst van deze boktor maatregelen te treffen gericht op uitroeiing en de Europese Commissie daarover te informeren.

Situatie

Een bewoner van de woonwijk heeft zich maandag 9 juli bij de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (verder: NVWA) gemeld met het vermoeden dat zij een boktor in haar tuin had aangetroffen. De NVWA heeft op 10 juli vastgesteld dat het hier om een Aziatische boktor gaat. Ook heeft de NVWA een boom aangetroffen langs de weg (openbaar groen) waarin aantastingen door de Aziatische boktor en ook vliegende kevers zijn aangetroffen. Er zijn inmiddels, met hulp van de bewoners, 7 boktorren gevangen. De aangetaste boom is direct omgezaagd en gecontroleerd afgevoerd naar het laboratorium van de NVWA voor verder onderzoek.

Dit is de tweede keer dat de Aziatische boktor in Nederlandse planten is gevonden. De eerste keer vond dit plaats in Almere-Buiten. De mogelijkheid bestaat dat de boktor is meegekomen met verpakkingshout uit China, een land waar deze boktor veel voorkomt. Het risico op introductie van deze Aziatische boktor via verpakkingshout uit met name Azië is reeds langer bekend.

Maatregelen

In tegenstelling tot de Oost-Aziatische boktor, waarvoor in EU-verband noodmaatregelen zijn vastgelegd (beschikking 2012/138/EU), bestaan er voor bestrijding van deze Aziatische boktor geen specifieke bestrijdingsvoorschriften, maar enkel de algemene verplichting maatregelen te nemen die zijn gericht op de uitroeiing ervan.

De thans te nemen maatregelen omvatten:

1. Er zal de komende dagen (tot 15 juli) in het kerngebied met een straal van 100 meter rondom de aangetaste boom door de NVWA een inventarisatie van bomen en struiken worden gedaan en een inspectie op boktorsymptomen in alle loofbomen en struiken. In principe worden alle loofbomen en struiken binnen die straal verwijderd, tenzij uit de inventarisatie blijkt dat het gerechtvaardigd is om niet alle bomen te rooien ofwel dat de straal waarin gerooid wordt kleiner kan zijn. Daarover zal naar verwachting 17 juli een besluit genomen kunnen worden.
2. Het instellen van een gebied met een straal van 500 meter rond de vondst, waarin beperkingen gelden voor de afvoer van snoeihout afkomstig van waardplanten
3. Het voorkomen dat mogelijk besmette houtige gewassen (waardplanten) in de handel worden gebracht in een straal van 1 000 meter rond de vondst
4. Inspectie van alle waardplanten in particuliere tuinen en openbaar groen in een straal van 500 meter rondom de vondst om de verspreiding van de boktor te bepalen; en een inspectie van alle waardplanten in het openbaar groen in een straal van 500–1000 meter van de vondst. Binnen dit gebied zal eventueel besmet materiaal alleen onder toezicht van de NVWA mogen worden afgevoerd en vernietigd. Er zal extra aandacht zijn voor het verpakkingshout dat in dit gebied aanwezig is.
5. Het uitvoeren van een jaarlijkse survey van de waardplanten conform punt 4.

Om introducties van de boktor via verpakkingshout te voorkomen geldt sinds 2005 bij import de eis dat het verpakkingshout een behandeling moet hebben ondergaan om schadelijke organismen te doden voordat het de Europese Unie binnen mag komen. In dit kader loopt sinds 2005 tijd ook een breed monitoringprogramma bij de NVWA, waarbij geïnspecteerd wordt op symptomen van deze boktor en alle andere schadelijke organismen.

Conform de meldingsverplichting die is opgenomen in de Fytorichtlijn heb ik de Europese Commissie heden ingelicht over deze vondst. Ook de gemeente Winterswijk en de sectororganisaties zijn geïnformeerd over de vondst en de maatregelen die worden getroffen. De bewoners in het gebied rond de vondst worden op zo kort mogelijke termijn – afgestemd met de gemeente Winterswijk – geïnformeerd over de situatie en de maatregelen die ik zal treffen. Ik ben tenslotte voornemens om het risico van introducties van de boktor via (onbehandeld) verpakkingshout uit Aziatische landen samen met enkele andere lidstaten in de Landbouwwraad aan de orde te stellen.

Afhankelijk van de verdere inspectiebevindingen in het gebied rond de vondst zal ik mijn aanpak zonodig bijstellen.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker